

RECENZIE

SUNTINGEROVÁ, L.: *Kreativita v manažmente*. Bratislava: Sprint dva, 2010, 296 s. ISBN 978-80-89393-21-3

Slovami autorky: „Fenomén kreativity sa prejavuje v rozličných oblastiach života od umeleckej, technickej, manuálnej až po každodenné drobné riešenia problémov života. Systematické skúmanie kreativity má už svoju tradíciu v rámci psychológie, a to najmä v oblastiach výskumov procesov myslenia a psychológie osobnosti. Aplikácia poznatkov o kreativite musí však nevyhnutne byť spojená so skutočnosťami, kde sa jej subjekt, ale zároveň aj objekt nachádza, teda s človekom, a musí smerovať tam, kde sú možnosti na realizovanie a rozvíjanie kreativity. Svet práce je pre človeka takouto nevyhnutnou realitou, ale aj príležitosťou na úspech. Úlohy manažmentu pri tomto procese, ale tiež jeho príležitosti nie je potrebné ďalej argumentmi zdôvodňovať. Kreativita je v poslednom období považovaná za nový druh konkurenčnej výhody a stala sa základom pre vznik tzv. kreatívnej ekonomiky.“

Z hľadiska riešenia tejto problematiky je na trhu vítaná aktuálna vysokoškolská učebnica „*Kreativita v manažmente*“. Vydaná publikácia aktuálne reaguje na potreby vysokoškolského vzdelávania v študijných odboroch Ekonomika a manažment podniku a Manažment najmä na druhom stupni vysokoškolského štúdia. Nie je vylúčené, že odbornú publikáciu využijú aj študenti tretieho stupňa štúdia. Je určená predovšetkým študentom Ekonomickej univerzity v Bratislave, študentom iných univerzít a vysokých škôl, kde je práve predmetom výučby manažment. Nájde však uplatnenie i v podnikateľskej oblasti na rôznych úrovniach riadenia, u poradcov personálnych agentúr a ostatných pracovníkov, ktorí majú záujem zvyšovať si svoju kvalifikáciu.

Knižný titul je pokračovaním a zdokonalením publikácie *Kreativita v manažmente* z roku 2004, ktorá bola vydaná vo Vydavateľstve Ekonóm.

Inovatívne aktuálne dielo má 296 strán vrátane použitej literatúry. Autorka vychádza najmä zo zahraničnej literatúry, ale nechýbajú ani pramene domácej literatúry. Je vnútorne členená na štyri časti (kapitoly), ktoré sa ďalej členia na podkapitoly a logicky na seba nadväzujú.

Prvá časť obsahuje úvod do problematiky, východiská poznávania kreativity, v ktorých autorka kladie hlavný dôraz na vysvetlenie pojmu kreativita podľa jednotlivých autorov, či už zahraničných alebo domácich, poukazuje na históriu výskumu a nezabúda ani na metódy výskumu uplatňované v kreativite. V rámci základných modelov výskumu kreativity sú zmapované jednotlivé modely kreativity, ako napríklad sociálno-psychologický, systémový, model kompo-

nentov kreativity a integračný model komponentov kreativity. Podstata a význam kreativity v manažmente poukazuje aj na východiská uplatňované v kreativite v manažmente.

V druhej časti autorka opisuje základné zložky kreatívnej výkonnosti, a to kreatívny produkt, kde posudzuje znaky a výskum tohto produktu. Súčasťou je opis samotného kreatívneho procesu vrátane jeho fáz, blokad a poznatkov k procesu kreatívneho riešenia problému. Pozornosť je venovaná kreatívnej osobnosti prostredníctvom poznatkov o mozgovej činnosti, kognitívnych schopností, vedomostí a znalostí, ale aj osobnostným charakteristikám. Podkapitoly kreatívnej osobnosti dopĺňajú novšie príspevky k teórii kreatívneho myslenia, kreativita z pohľadu vývinu a priebehu života, kreativita a rodové rozdiely a posudzovanie kreatívneho potenciálu. V rámci tejto časti je posudzované aj kreatívne prostredie vo vzťahu k motivovaniu, k vedeniu ľudí a k vodcovstvu pri podpore kreativity.

Dominantná pozornosť je venovaná tretej kapitole, konkrétne kreatívnym technikám a tréningovým programom kreativity v ďalšom vzdelávaní. V rámci rozvoja kreativity autorka publikácie vyzdvihuje a poukazuje na využitie kreatívnych techník. Ide o brainstormingové techniky, techniky kreatívnej orientácie, morfológické metódy, techniky založené na využití analógií a asociácií, synektické metódy, bioniku, vizuálne metódy. V rámci rozvoja kreativity pri využití kreatívnych techník neabsentuje ani rozvíjanie osobnej kreatívnej stratégie. V tréningových programoch kreativity v ďalšom vzdelávaní sú podrobne rozobraté požiadavky na tréning rozvoja kreativity vrátane metodiky tréningu a rozvoj kreatívnej kompetencie manažéra.

Štvrtá časť venovaná manažmentu kreativity opisuje kreatívny potenciál organizácie na základe organizačnej štruktúry, zdrojov potrebných na kreativitu na pracovisku, komunikačný systém a organizačnú kultúru. Sústreďuje sa na organizačnú klímu a kreativitu, kde sú zobrazené kategórie znakov organizačnej klímy a ich poznávanie. Súčasťou je model rozvoja kreatívnej organizácie. Tímová kreativita v kreatívnom manažmente poukazuje na faktory tímovej výkonnosti (vonkajšie faktory, skupinové procesy, pracovné procesy), na vedenie v tíme, individuálne a skupinové aktivity, medziskupinové vzťahy a didaktické pomôcky pre kreatívnu prácu v skupine. Rozsah chápania významu kreativity v ekonomickom kontexte dokumentujú aj súčasné výskumy zamerané na poznávanie organizačnej zmeny, ktoré kreativitu chápu ako súčasť zmeny. Tá-

to zmena predstavuje komplexný a procesný charakter utváraný triádou kreativita – inovácia – zmena. Významné postavenie má manažment kreativity vo vybraných vnútroorganizačných oblastiach, ktorý sa vzťahuje na riadenie ľudských zdrojov, manažment znalostí, manažment ideí, manažment výskumu a vývoja.

V závere publikácie autorka poukazuje „na kreativitu ako tému fascinujúcu a komplexnú. Žiadna iná oblasť neposkytuje toľko príležitostí pre jej spoznávanie, rozvíjanie, realizovanie bez toho, aby boli vynaložené zvláštne prostriedky. Bolo by to popretím jej samotnej podstaty. Poskytuje ďalšie nevyčerpatelne, nekonečné možnosti, ktoré spočívajú na človeku.“

Autorka je odbornou asistentkou na Katedre manažmentu Ekonomickej univerzity v Bratislave. Pedagogicky pôsobí v predmete Kreativita v manažmente a Psychológia, organizačné správanie. Jej vedeckovýskumná činnosť je zameraná na sociálno-psychologické aspekty manažérskej práce. Má bohaté skúsenosti s tréningovými a vzdelávacími programami a v rámci konzultačnej aktivity má skúsenosti s psychologickou diagnostikou a poradenstvom pre podniky a podnikateľskú prax.

Ivana Hudáková